

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ SEKCE A VÝZKUM ZAMĚŘENÝ NA ŽÁKY, STUDENTY, UČNĚ

Jednání v sekci "A" probíhalo ve středu 28.6. od 14 - 17 hod. a ve čtvrtek 29.6. od 8,30 do 10,30 hod. v učebně K 302.

Prvý den jednání předneslo příspěvek celkem 9 kolegů a kolegyň, druhý den pak 7 kolegů a kolegyň. Obsah všech příspěvků odpovídal názvům uvedeným v programu konference. Po ukončení každého jednotlivého příspěvku nebo tematického celku byla možnost diskuse k danému problému, příležitost k dotazům a připomínkám. Je třeba dodat, že tato možnost byla hojně využívána.

Všechny příspěvky byly velmi zajímavé a obohatily poznání přítomných. Řešená problematika zaujímala v horizontální rovině široké spektrum názorů od výzkumu vědomostí a obsahově orientované výuky po zájmy a hodnotové systémy, od morálních úsudků žáků po sociální vztahy ve třídě. Ve vertikální rovině postihovala všechny kategorie od dětí mladšího školního věku po adolescenty.

Samotná výzkumná problematika zachycovala jak kognitivní, tak postojovou složku, a v některých případech přinesla výsledky, které budou pro pedagogické výzkumníky velmi přínosné.

Vedoucí sekce:

Doc. PhDr. Miroslav Chráska, CSc.

Doc. PaedDr. Josef Horák, CSc.

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ SEKCE B VÝZKUM ZAMĚŘENÝ NA UČITELE

Jednání v sekci zahrnovalo řadu otázek, které se vztahovaly k problematice výzkumu učitele. V širokém spektru okruhů se objevily výsledky pedagogických šetření a výzkumů, z nichž zaujaly zejména výsledky mezinárodního pedagogicko - profesiografického projektu doc. Krejčího a doc. Kurelové, učitelovo pojetí výuky (PhD. Souček), diagnostiky kompetence žáka (PhD. Müllerová), pedagogické způsobilosti učitele (doc. Macek), postoje učitelů k vlastní profesi (dr. Urbánek, doc. Solfronk) a jiné. V bohaté diskusi vystoupili všichni účastníci sekce a poukázali na další zajímavé problémy.

V závěru účastníci sekce doporučovali podporovat a rozšířit výzkumné aktivity týkající se učitele. Upozornili na význam zkvalitnění jeho přípravy, na analýzu jeho profesních kompetencí jako nezbytný předpoklad pro zlepšení jeho pedagogické způsobilosti. Konstatovali, že učitel a jeho kvality jsou rozhodujícím faktorem při prosazování všech nutných změn v našem školství.

Účastníci sekce také v závěru ocenili dobré organizační zajištění celé konference a vysokou úroveň diskusních příspěvků.

Vedoucí sekce:

Doc. PhDr. Milena Kurelová, CSc.

Doc. PhDr. Jan Solfronk, CSc.

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ SEKCE C

VÝZKUM PREGRADUÁLNÍ A POSTGRADUÁLNÍ PŘÍPRAVY UČITELŮ

V sekci bylo předneseno 12 referátů, které obsáhly širokou problematiku od predikce úspěšnosti ve studiu učitelství (doc. Byčkovský a kol.), přes problematiku dramatické výchovy (např. Mgr. Čisovská, Mgr. Karaffa), potřebu reformy pregraduální přípravy učitelů a studentské hodnocení inovace pedagogické složky studia (doc. Černotová, doc. Kantorková, dr. Novotová). Nebyla ani opomenuta problematika rodinné a sexuální výchovy v přípravě učitelů primární školy (dr. Rašková) a též problematika vývoje učitelské profese (dr. Svatoš).

Zvláštní a mimořádná pozornost byla věnována pedagogické praxi (dr. Klapal, dr. Štáva). Všichni účastníci sekce ve svých vystoupeních podtrhli význam pedagogické praxe. Dospěli k jednotnému názoru, že by ke zkvalitnění pedagogické praxe přispělo legislativně zakotvit status cvičných učitelů.

Vedoucí sekce

Doc. PhDr. Hana Kantorková, CSc.

Doc. PhDr. Milan Kratochvíl, CSc.

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ SEKCE D VÝZKUM V OBLASTI EDUKACE

V sekci bylo předneseno 17 příspěvků, jejichž tematické zaměření bylo velmi široké.

Velmi silně byly zastoupeny příspěvky z oblasti **oborových didaktik**, a to počínaje výzkumem prvopočátečního čtení a psaní přes vybraná témata didaktiky přírodovědných a jazykových předmětů až po odborné školství a výuku matematiky na vysokých školách technických.

Dále byly předneseny příspěvky s **využitím mezinárodních srovnávacích výzkumů** týkající se hodnoty vzdělání v očích české veřejnosti a otázek výpočetní techniky ve školách.

Zastoupeny byly i příspěvky založené na výsledcích konkrétních **pilotních projektů**, často financovaných z mezinárodních zdrojů a za účasti zahraničních partnerů. Týkaly se např. problematiky otevřeného vyučování, inkluzivní školy nebo u nás nového fenoménu dětských muzeí.

Samostatně je třeba zmínit **výzkumné téma motivace** zastoupené příspěvky, které byly věnovány problematice motivace k výuce cizím jazykům a pak zejména prvním výsledkům rozsáhlého výzkumu motivace učení ve škole ve srovnání názorů zkušených učitelů a budoucích učitelů.

Otázkám **vzdělávání imigrantů** byly věnovány příspěvky jak z pohledu historického (Slováci v Čechách), tak i ryze současného (otázky bilingvismu ve výuce českého jazyka).

Vedoucí sekce:

PhDr. Olga Kofroňová
Doc. PhDr. Václav Zeman, CSc.

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ SEKCE E METODOLOGICKÉ OTÁZKY

Věcné jednání dobře připravených účastníků je možno rozčlenit do 4 okruhů:

- I. Podnětný úvodní referát přednesl prof. Dr. J. Průcha, DrSc. „Pedagogický výzkum a vzdělávací politika“. Ukázal na krizi důvěry mezi výzkumem a politiky. Např. politiky prosazené vzdělávací programy nejsou předmětem výzkumu. Uvedl, že u nás se zabývá pedagogickým výzkumem asi 478 pracovníků. Potenciálními respondenty jsou zhruba 2 milióny edukantů. Percentuálně vyjádřeno tento podíl našich výzkumníků je nízký, zatímco v záp. zemích se pohybuje v rozmezí 0,5 – 2%.

Prof. Dr. J. Průcha dále navrhl zřídit při ČAPV skupinu expertů, která by se zabývala hodnocením úrovně pedagogického výzkumu.

- II. okruh tvořily příspěvky, které se týkaly kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Široce obecný rámec vytvořil dr. Haškovec svými „Kacířskými tezemi“. Doc. dr. K. Rýdl, CSc. rozebral otázky kvalitativního výzkumu a předložil tabulku, ve které posuzuje kvalitativní a kvantitativní výzkum jako komplementární. Mgr. Chval se zabýval „pilíři kvalitativního výzkumu“, upravenými v podobě schématu. Komplementárním k tomuto příspěvku bylo metodologicky propracované vystoupení Dr. Chrásky.
- III. okruh tvořily dva příspěvky z oblasti historického výzkumu. Doc. dr. Vomáčka naznačil etapy historického výzkumu a srovnal práce doc. dr. Rýdla a doc. Váňové o učitelích – pokusnících, které považuje za příklad moderního propracovaného historického výzkumu v pedagogice. Mgr. Hloušková pak seznámila s výzkumem učebnic didaktiky pro učitelské ústavy z konce 19. století, který ukázal na úzkou vazbu koncepcí tehdejších didaktiků na potřeby školské praxe.
- IV. okruh se týkal sociální pedagogiky a jejích metod a byl příkladně připraven doc. dr. B. Krausem, CSc.

Souhrnně je možno konstatovat nejen odbornou připravenost vystupujících (včetně využití didaktické techniky), ale i pozornost účastníků sekce a jejich pohotovost reakce na problémové okruhy. Nezanedbatelným rysem jednání sekce bylo i to, že přispěla k navázání pracovních a osobních kontaktů mezi pedagogy různých fakult, kteří se zabývají výzkumem.

Vedoucí sekce:

Doc. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
Doc. PhDr. Jiří Vomáčka, CSc.

REJSTŘÍK AUTORŮ:

Antoš, Radim	49	Prokešová, Ludmila	90
Bélohradská, Jitka	214	Průcha, Jan	435
Byčkovský, Petr	224	Pupala, Branislav	98
Cisovská, Hana	233	Rabušicová, Milada	30
Černotová, Marta	240	Rašková, Miluše	272
Čížková, Věra	224, 302	Rýdl, Karel	443
Fišerová, Jana	55	Sikorová, Zuzana	172
Gobyová, Jitka	311	Slavíková, Lenka	178
Grepl, Rudolf	321	Solfronk, Jan	182, 451
Halbych, Josef	327	Souček, Václav	90, 190
Havlík, Radomír	60	Starostová, Olga	366
Hloušková, Lenka	409	Straková, Jana	105
Horák, Josef	10	Stránská, Zdenka	372
Chráska ml., Miroslav	416	Svatoš, Tomáš	277
Chráska, Miroslav	65	Sýkora, Václav	382
Chvál, Martin	421	Škaloudová, Alena	224
Jůva, Vladimír	330	Šrámek, Rudolf	197
Kamiš, Karel	337	Štáva, Jan	285
Kantorková, Hana	247	Tichá, Milena	60
Karaffa, Jan	256	Tomanová, Dana	111
Klapal, Václav	263	Tomášek, Vladislav	392
Kmeťko, L'uboš	98	Urbánek, Petr	182, 457
Kofroňová, Olga	345	Vacek, Pavel	117
Kohnová, Jana	131	Vacková, Zita	117
Kratochvíl, Milan	268	Václavík, Vladimír	398
Kraus, Blahoslav	428	Vernerová, Michaela	123
Krejčí, Vladimír	142	Vojtěch, Jiří	345
Kropáčková, Jana	72	Vomáčka, Jiří	38, 467
Kurelová, Milena	150	Voženílek, Břetislav	204
Linková, Marie	224	Wildová, Radka	291
Macek, Zdeněk	158	Zlatník, Jan	402
Mareš, Jiří	17	Žumárová, Monika	123
Mašek, Jan	352		
Mráčková, Gabriela	302		
Müllerová, Lenka	165		
Němec, Jiří	79		
Novotný, Petr	86		
Pavelková, Isabella	359		
Polechová, Pavla	366		

Název	Pedagogický výzkum v ČR Sborník příspěvků z VIII.celostátní konference ČAPV příležitosti 10. výročí vzniku Fakulty pedagogické TUL
Autor	kolektiv
Vydavatel	Technická univerzita v Liberci
Schváleno	Rektorátem TU v Liberci dne 27.2.2001 čj. RE 12/01
Vyšlo	v březnu 2001
Počet stran	474
Vydání	první
Tiskárna	Vysokoškolský podnik s.r.o. Liberec
Druh tisku	maloofset z dodaných podkladů
Číslo publikace	55-013-01

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

ISBN 80-7083-468-4